Nr. 49. Anulu XXX.

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Duminec'a, Fói'a, candu concodu ajutórele. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. pe 1/2 5 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 3 galbini mon. sunatória.

Brasiovu 6 Juliu 24 Iuniu 1867.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiecare publicare.

MONARCHI'A AUSTRIACA.

Transilvani'a.

Telegramu. Fagarasiu 3 Juliu. Excelenti'a s'a Parintele Metropolitu Alecsandru St. Siulutiu, fù salutatu in trocere la bai cu cea mai mare caldura de tóta intielegínti'a si in respunsu adause: **„Numai mórtea me póte desparti de natiune.“**

Emisulu r. comis. c. Péchy catra jurisdictiuni espune: ca sosindu asternut'a opiniune in caus'a organisatiunii deregatorieloru Ardéielui dela in. min. ung. respundietoriu sub Nrulu 2416 din 14 Iuniu confirmatu de Mai. S'a li se comunica in aclusu si adauge:

„Convinsu pe deplinu, ca deregatoriile adencu patrunse de marea importantia a acestei straformari constitutionale si voru tiené de cea mai inalta oblegatiune patriotica a duce in deplinire straformarea acést'a constitutionala pe temeiulu pracsei de dreptu constitutioualu impreunata cu ordinea legala si inca eschidiendu or-ce interese personali, prin urmare respectandu-se dupa demnitate interesele dosebiteloru nationalitati si confesiuni, si acést'a cu prudintia impreunata cu circumspectiune plina de solicitudine, asia, cá resultatulu loru se póta despre o parte asecurá consolidarea vietiei constitutionale si folosirea si durabila, ér' de alta parte prin o administratiune a negótiloru corespundietóre revocanda in viétia si prin inaintarea corespundietóre a servitului publicu, linistindu, se influintieze in tóta direptiunea; ca numai cu, astufelu de purcedere prudenta se póte da valóre afirmarii aceleia, dupa care intocmirile deregatorieloru vechi suntu nu numai a se impaca cu sistemulu responsabilu parlamentariu, ci si a se identificá.“

Clusiu 20 Juliu 1867.

C. PÉCHI m. p.

Epaminodas et Pelopidas.

Dupa scaparea Tebei de tirani'a Spartaniloru in a. 379 inainte de Cristosu tebanii si tóta partea Greciei connoscuta sub numele Bóotia ar' fi trebuitu se recada in servitute si mai grea din o causa prea firésca. Locuitorii Bóotiei era nisce ómeni carii credé numai in mancari si beuturi, erá dati din mosi de stramosi la o viétia imbuibata si desfrenata, prin care popóra intregi se molesiescu, se destrama, perdu caracterulu barbatescu si imbraca pe celu de poltroni, din care causa mai alesu pentru viéti'a ostasiésca nu mai sunt buni de nimicu. Inse ómenii imbuibati urascu si scintiele si artele, din causa ca slaturea cu corpulu devine si spiritulu loru trandavu si descordstu cá si alu viteloru ingrasiate. Lacomi'a si imbuibarea face pe ómeni totnodata si egoisti, rapitori, insielatori, din cause ca cei dedati la desfrenu niciodata n'au de ajunsu. Omenii imbuibati inse sunt si brutali.

Eca astfelu de ómeni era tebanii trei si patru sute de ani mai nainte de Chr.

Dreptu ca in Atina si Spart'a inca se facé multe ospetie si adunari publice de barbati; ei inca avé cluburi si casine precum au europenii dela unu timpu incóce; anticii inca formá fonduri tocma si cu scopu de a dá din ele numai ospetie, séu precum se numescu in dilele nóstre prandiuri, banchete, dinée, soirée, serate, cercuri si alte secaturi; scopulu inse principalu in asemenea cosuri nu era pentrucá se'si indópe pantecele, ci era cu totulu altulu, adica acela pe care'lu vedemu in dilele nóstre la britani: impreumutarea de idei, agerirea mintii, pregatiri de reforme in cele mai multe ramuri ale vietii sociale si publice, éra nu beti'a nici cartoforis etc.

Profetulu Moise a datu lumii ecsemplu ce se va pastr'a in veci, cum cineva póte face dindr'unu poporu de sclavi, caramidari corupti si ticalosi, unu poporu din care se se nasca o multime de profeti. Romulus si Numa formasera din o adunatora de pastori, fugari si desertori unu simbure de natiune, a carei glori'a va produce admirarea toturoru timpuriloru, Epaminondas si Pelopidas au datu unu ecsemplu, cum póte cineva face eroi inca si dintr'unu poporu efemeiatu si destramatu prin cultur'a cea rafinata, falsa, prin gastronomia, mai in scurtu eroi si barbati de statu din gormani si betivi.

Cine au fostu acelu Epaminondas si acelu Pelopidas? Toti scolarii cati au invetiatu a traduce din Cornelius Nepos au si aflatu cate ceva despre acei doi tebani. Noua ni se cuvine cá se aflamu si mai multu despre densii.

Epaminondas si Pelopidas au fostu doi amici intimi, carii isi propusesera din tineretie a lucra in totu cursulu veietii loru numai pentru regenerarea republicei tebane, pentru naintarea fericirii si a gloriei aceleiasi. Pre catu temperamentele si chiaru impregiurarile familiare ale acelora doi barbati era mai diferitóre unele de altele, pre atatá ei era mai strinsu uniti intre sinesi pentru ajungerea maretiului scopu ce avé. Pelopidas si Epaminondas ambii era nascuti din familii cetatiane frumdse, stata numai ca familí'a lui Pelopidas era un'a din cele mai bogate, candu din contra alui Epaminondas era seraca, precum a remasu si elu saracu pana la finea vietii sale. Mai incolo, ambii barbati era dauniti dela natura cu o minte genisla, inse lui Pelopidas li placé mai multu praca'a vietii decatu studiulu si teori'a, de acea elu se ocupá numai cu afacerile statului, cu cele belice cu gimnastic'a si cu venatulu. Din contra Epaminondas cautá tóte ocasiunile spre a'si ageri mintea si inavuti cunoscintiele totnodata si prin lectura, prin ascultarea dascaliloru de renume mare si prin meditatiuni seriése. Din acestea cause Pelopidas era fórte bunu pentru negotiatiuni diplomatice, candu din contra Epaminondas isi puté desvolta cunoscintiele sale mai multu numai in discursuri private. Tocma pentru a cesa inse ei cá amici de sufletu nobilu isi si impartié afacerile si rolele dupa talentele fiacaruia, departandu dela sinesi orice fantasia desiérta. Ambii se renumera intre cei mai mari barbati de statu si Greciei antice. Scopurile loru au fostu mari, prudenti'a, intieleptiunea, petrunderea, fiindu tactu de a nu esi cu mesurele loru nici prea curendu nici prea tardiu au corespunsu intru tóte la scele scopuri. Ambii au fostu generali buni, Epaminondas inse au intrecutu pre toti contimpuranii sei, pe Agesilaus, Iphikrates si Chabrias atatu prin fapte belice maretie, catu si prin unu spiritu departe vedietoru si creatoru, cu care elu a naintatu art'a belica la greci. In dilele acestoru generali se intocmi o sistema cu totulu nóua atatu de tactica, catu si de strategia, pe care apoi regii Filipu si Alecsandru le desvoltara mai departe. Pe atunci dinsii au si apucatu a forma trupe de soldu, adica soldati, adica ostasi inchirieti, luati cu plata, carii se indatorá a se bate pentru domnii cetatieni. Epaminondas si Pelopidas isi pusera piciorulu in prag, pentrucá tebanii se nu mai fia soldati, ci se se formeze din tinerimea si din barbatii loru ostasi, prin urmare óstea intréga se conste din cetatieni carii au ceva si séu pentru ce se batu, éra nu din golani si trasi impinsi, pe carii societatea nu'i póte sufer'i in mijlocelu seu, pri urmare'i trimite la macelu, precum face de ecs. Franci'a 'n dilele nóstre cu o parte a tinerimii, pe care o infunda in Algeri'a, pentru cá se'si sparga capetele si se se junghe cu Cabilii. Cine ar' fi crediutu? Epaminondas si Pelopidas facura din imbuibatii tebani ostasi atatu de buni, in catu pre catu au statu in viétia acei doi barbati, concetatienii loru tiené la lupta drépta atatu cu eroi spartani, catu si cu tóte cetele de soldati straini.

Epaminondas se mai distinge inca si prin curati'a si marimea caracterului seu moralu, o insusire acésta rara destulu atatu in lumea vechia catu si in cea nou. Elu se ocupá in órele libere nu numai cu filosofi'a, ci si cu alte ramuri de sciinti'a. Din contra Pelopidas in acelasi timpu isi petrecé cu gimnastic'a si cu venatulu. Epaminondas era si retoru, inse fara flori si fara multe perióde sucite; éra apoi fiindcá elu connoscé pe omu si mai anume pe greci de tóte clasele 'i petrunsese cum amu dice pana la ficati, asié se póte intielege pentru ce conventarile sale ranea si trantea pe adversarii Tebei, éra mai anume pe Spartani intocma cá si bratiulu seu celu vigorosu. Din tóte inse cumpatulu, simplitatea vietii si desinteresulu ce s'a vediutu in caracterulu lui Epaminondas insuflasera cea mai inalta stima catra toti contipuranii sei

Epaminondas nascutu in saracia avuse o multime de ocasiuni spre a se inavuti, elu inse a voitu inadinsu a fi si a remané saracu, cá Socrates, Antistenes si Diogenes. Elu abié avé in locuinti'a sa mai multe mobilii de catu are in dilele nóstre unu bietu de dascalu dela sate. Acelu generalu carele guberná o republica elina avé numai o mantela, in catu in dio'a in care i se spalá accesi, nu avea cu ce se se imbrace si trebuea se remana acasa pana i se uscá. Unu ambasadoru persianu imbiié odata pe Epaminondas cu triedieci mii bucati de galbini pentrucá se faca pe voi'a regelui Persiei; ci Epaminondas in locu de a'i lua, porunci acelui solu cá se parasésca Teb'a indata. éra galbinii se 'si'i bage in ochi. Altadata a venitu Jason domnitorulu Tesaliei si a imbiietu pe Epaminondas cu dóua mii galbini tocma pre candu acesta se afiá in lipsa mare, darulu inse totu l'a respinsu cu taria si virtute, éra in lipsa in care se vedé a cerutu doispredece taleri dela unu amicu impromutu, pentrucá se'si póta cumpara cele trebintióse spre a purcede la unu nou resboiu. Purtatorulu seu de arme liberase pe unu, generalu pentru o suma mare de bani. „Adumi incóce scutulu meu,“ ii dise Epaminondas, „apoi date si'ti cumpara o bolticica cu vechituri, pentrucá tu fiindu acum bogatu, nu vei mai avé curagiulu de a mori.“

Este de insemnatu, ca in timpurile lui Epaminondas si Pelopidas inca se afiá cá si astadi multi greci, cari, alergau fórte nebunesce dupa avutii: catu se póte de mari; diferinti'a inse esentiala intre dinióra si acum este, ca mai de multu nu era nici o rusine a fi saracu, din contra astadi esci cumpanitu numai dupa palaturi, echipage si giuvaere. Epaminondas inse'si propusese pentru tóta vieti'a sa a plesni in facia tocma acésta opiniune a ómeniloru. Castige care catu póte pe cele drepta, dara se nu 'si bate jocu de aceia carii nu punu temeiu pe bogatii.

G. B.

Brasiovu 6 Juliu. Esamenele anuale in tóte institutele publice din Brasiovu decurgu intr'ona. In lunea viitóre se incepu si la gimnasiulu romanu, la cari se invita toti amicii culturii tenerimii spre incuragiarea generatiunii acesteia. —

— In marti'a viitóre va produce societatea teatrala frumós'a si multu placut'a opereta: „Matrosii pe corabia“ compusa de Offenbach, la care se atrage atentiunea respectiviloru cu atatu mai vertosu, ca ci productiunea acést'a cade in beneficiulu D-siórei Teresia Kantai — alias Ratiu, cunoscuta cá fostu mai indelungatu intre noi. —

Sibiiu. In Gimnasiulu de statu de aici se finira esamenele in 28. Intre 439 gimnasisti se afla 238 fii de romani, 126 germani, 67 magh iari etc. Dupa confesiuni: 183 gr. or., 55 gr. cat. si 195 rom. cat., 5 evang. ref. si 1 israelitu.

Comitele natiunii sasesci inca totu se afla in Pesta chiamatu pentru a conferi in privinti'a viitoreloru modificari in fundulu regiu. Pe alci credu omenii, ca intre sasi nu se voru pre face modificatiuni ministeriale. — Repórtele despre cereale din Trannia suntu fórte imbucuratóre in tóta privinti'a.

„Siebenbürgische Blätter" Nr. 71 din 28 Juniu combatu pe biroulu de presa din Brasiovu fara orutiare mergundu pana la personalitati si amerintiandu'i cu procesu. Totulu din caus'a unei prochiamatiuni nemtiesci tiparite in favórea deputatului Emilu Trauschenfels, apoi inse oprite.

Blasiu, $^{24}/_{6}$ 1867.

† Eri petrecramu la mormentu pre Dr. Icane Bobu de Kapolnok-Monostor, carele veneri, in 21 Iuniu s'a mutatu din midilocilu nostru. Bobu erá cá de 33—35 ani, nascutu in partile Desiului (date secure nu am la mana). Tátalu seu a fostu cantoru la baserec'a unita din Desiu, unde repausatulu fece inceputulu studiloru sale, cari le continua la Clusiu, de unde in 1847 veni la Blasiu pre „syntax", cum diceau pre atunci. In si dupa revolutiune petrecù la casele parentiesci neavendu mediale necesaria spre a con tinua si fù docente vreo doi ani. Tigorandu cá stare isi adunà orecari mici economie si in tómn'a a. 1852 plecà la Blasiu spre urmarirea studioloru. Aci cu servitiu pre lunga „Paterulu Elekes" ajutatu si cu unu stipendiu Bobianu termina cursulu gimnasiale la 1856. — Prea ven. ordinariatu cunoscendu talentulu destiosu 'lu tramese in seminariulu centrale din Vien'a de unde preste 4 ani trecù in institutulu pentru doctorandi numitu Augustineu si la 1862 se reintorse cá doctoru de teologia.

In tómn'a aceluiasi anu fù aplecatu, cá profesoriu de istori'a baserecésca si dreptulu canoniculu la seminariulu metropolitanu de aici.

De atunci vieti'a lui fù lucrare neintrerupta si preste mesura incordata, nu numai in campulu, ce se tiencea strinsu de sfer'a oficiului seu, ci si pre lunga ordinariatulu metr., unde din tomn'a a. 1863 functiuná ca asesoriu consist. si apoi mai tardiu si cá vicenotariu pe la finea a. 1865, candu hectic'a lu consumase si debilitase, de nu mai potè duce protocolulu siedintieloru. Deci abdise. Dara in locu de a se retrage inca pre atunci si a vedé singuru de curarea sanetatii si catedr'a profesorésca, s'a incarcatu cu una sarcina póte mai grea, de catu cea de pana aci: cu prefectur'a tipografiei si ratiuciniale ei cele lungi si incarcate. Apoi chiaru in lunele din urma, pre candu fisice erá asia debilitatu incatu se tragea numai cá si una umbra, lua si redactiunea „foiei archidiecesane," ce dinsulu a intemeiatu si este proprietate a dinsului.

Pre lunga aceste mai avù si notariatulu protopopiei Blasiului si in absenti'a d. Fekete, pre tempulu dietei Sabiiane si a participarii desale la Reichsrath, conducerea acelui protopopiatu. Mai fù si consiliariu la tribunalulu matrimoniale si fiscu consistoriale.

Ce parte a lustu fericitulu la literatur'a diasristica e cu multu mai cunoscutu, de catu se fia opu a se amenti in loculu acest'a.

Asiá poterile corpului seu de constructiune tare debile scadiura din ce in ce mai multu, si cu atatu mai rapede, cu catu mai pucinu voia dinsulu asi cunósce pusetiunea si asi tiermuri aspiratiunile, celu faceau a se incordá prea multu. Deci tempuria stingere a lui erá neincungiurata scl. De mortuis nihil nisi bene.

—u.

In privinti'a restaurationii comitateloru, care va incepe catu mai curendu, dorinti'a comuna este, cá neci unu membru de romanu se nu remana indiferentu, sici la vatr'a nóstra, ci toti se se coadune si se-si pretinda recunóscerea dreptului, ce se cuvine romaniloru cá natiune perfecta egala, cá civi si patrioti leali, cari prin neci o orima, ma neci prin vina nu se póte neindreptati séu respinge dela partea de dreptu politicu nationalu, ce-i se cuvine dupa sarcinele ce le pórta. Neci odata nu are lipsa romanulu de mai mare franchetia in procedere, decatu acuma, neci odata de mai mare concordia si unire in simtiri atatu in caus'a alegerii oficialiloru, catu si in esercitarea dreptului constitutionalu de a-si representá in adunare cu mandria romana interesele natiunii sale. Se lasamu pentru esercitarea dreptului politicu or-ce interese private, tienendune striusu de parola: Ddieu! si dreptulu nostru nationalu! Se incepemu a ne stimá mai antaiu noi pe noi, déca vremu se fimu stimati si de catra altii.

O purtare iloviala si amicabila, cu o inima si unu cugetu; inse la partea de dreptu nationalu, branz'a-i pe bani. Resceriptele ministeriului ungurescu si alte ordinatiuni inca voru veni insintea congregatiuniloru, si congregatiunile se 'si eserciteze dreptulu seu constitutionalu. — Boerimea romana, care remasese portatórea de slepulu altora, se 'si deschida ochii, ca romanii s'au luptatu, se lupta si se voru lupta neincetatu pentru dreptulu politicu nationalu perfectu cocegalu, cá natiune, prin urmare ca se iè antepostorile in lupt'a aparariilegale a acestui dreptu. Vomu sta facia in lupta si boierimea cu boieri me cá se nu mai remanemu de batujocura, cumca avemu atatu boierime, cata si maghiarii si totusi deputatii si oficialii nostri, suntu mai cá corbii albi de rari. Asta e rusinea boerimii nóstre, care s'a umilitu a servi de machina la unii machiavelisti cu saculu plinu de promisiuni mincinose, orbitórie. Desteptati-ve si ve grigiti de dreptulu nationalu si de limb'a, ca asia supremataisti nu mai potemu redeveni. Nemesii romani se iè dar' lupt'a nationala in frunte, cum o luara si altii, — dar' se nu se degrade a servi lui darloga, ci e timpulu se 'si traga jarulu a ól'a s'a si a natiunei sale cu acea resolutione, care face de lipsa, cá se intemeiemu concordi'a si bun'a intielegere intre toti fiii patrici. —

Clusiu. Adunarea comisiuniicomitatului si nou'a restaurare s'a conchiamatu pe 22 Iuliu. Asemenea in Solnocnlu interioru pe 15. Intocma si in alte comitate cam in tempulu acest'a.

Reuniunile de honvedi ér' tienùra adunarile si aici si in Turda si in 4 Iuliu tienu oficieri de honvedi in Deva o adunare. Nu scimu, ce vréti cu honvedii. Ore nu cumva voru face sange reu atatu in aristocratii catu si intre toti cei iubitori de pace si linisce? Pentruca cine nu scie, ca honvedii sunt unu ce improspatoriu de relele revolutionei? Cei ce vréu consolidarea concordiei in patria se se ferésca de miscari, cari potu produce altele si mai mari, — ei voru purtá resposabilitatea.

DiurnaleleClusiane sau insielatu fórte si candu pretindea necesitatea desfiintiarii legiloru din 1863 cu cuventu, ca altufeliu va své r. comisariu dificultate intru reorganisarea Ardéliului. Noi suntemu cu totulu de alta credintia, ca erá mai usioru asia, si ca cu mesur'a din urma s'au jignitu forte increderea si confidinti'a spre mare durere a adeveratiloru patrioti. — In tempu de asia se cerea mesuri, care se sternésca increderea si apropiare confidentiala, dupa cum provóca Es. S'a r. comisariu la intielépta procedere in causa restaurationiloru. Cu fortì'a nu vomu merge departe neci unii neci altii, pentruca indesiertu ve rescocoriti ca maghiarii fora romani tocma atatu de puciniu se potu sustiené, catu si romanii fara maghiari in contra undeloru nóue comunu amenintiatóre. — Istori'a e martora, si ea s'a repetitu de multe ori. Se nu inbucamu neci unii catu nu potemu si inghiti. — Asia!

25/6 „Magyar Polgár" Nr. 27 vorbindu despre fiitórea reorganisatiune municipala intr'unu artic. de fondu subscrisu de dn. redactoru K. Papp Miklos se provocà la scirea telegrafica privitóre la desfiintiarea dietei si a toturoru legiloru din a. 1863 et 1864, éra pe temeiulu acelciasi se adrezéza catra „fratii romani" cu acea speranti'a, ca si de acum voru incepe a intielege, cumca provocarea loru la acelcasi legi pe viitoru ar' fi cu totulu desiérta.

La o apostrofare atatu de seriósa precum este a susu numitei foi politice noi din partene nu vomu cuteza nici odata a respunde in numele „fratiloru romani", ba nici macar in numele partitei politice la care tienemu; cutezamu inse a spune acesa ce audimu cu urechile nóstre si cùtimu cu ochii nostrii, cumca „fratii romani" dela citirea acelei sciri au inceputu a se lipi si mai multu de legile din 1863/4. In conversationi si in scrisu acelessi legi se numescu: „Anghir'a nóstra pentru totudeauna." Impregiurarea cumca pe timpulu sanctionarii acelora legi monarchulu nu era incoronatu, in ochii „fratiloru romani" nu cumpanesce nimicu; pentruca imperatulu si regele cá mare principe alu Transilvanii n'are nici o trebuintia de incoronare, din causa ca asié ceva nu sta nicidecum intre conditiunile de supunere ale acestui mare principatu.

Preste acésta dn. Papp se insiéla fórte reu déca cumva crede, cu natiunea romanésca va decadé atatu de adencu, incatu se'si póta uita de esentialele conditiuni ale ecsistentii sale cá natiune. Niciodata. In acésta privintia se'si puna oricine potè'a in cuieriu. Legile din a. 1863 et 1864 sunt legi constitutionale si sanctiunate dupa tóte formele. Acelcasi se mai potu schimba séu modificá totu numai prin acceasi dieta a Transilvanici éra pana atunci ele voru fi pastrate cá lumin'a ochiloru.

Dn. Vas. Alecsandrescu-Ureche, unulu din cei mai neobositi literatori si publicisti si natiunii nóstre publica tocma acum in „Romanulu" o seria prea interesanta de articuli „Despre vechile municipii romane." Cercetarile sale istorice incepu tocma din timpulu Daciloru si ajungu pana in timpulu nostru. Acésta lectura ne intari din nou in vechi'a nostra opiniune, cumca in acestea tieri autonomi'a municipala mai intinsa séu mai marginita s'a pastratu p'intre tóte cotrieraturile si invasiunile de barbari prin tóte vécurile, cum si ca anume ungurii candu au venitu pe dincóce au gasitu autonomi'a si vièti'a municipala desvoltata cu o mire de ani mai nainte.

„Magyar Polgár" din Clusiu Nr. 28 combate reu pe maioritatea dietei ungurene, pentruca n'a voitu a votá insurgentiloru din 1848 si 1849 fonduri si pensiuni, afla ca ministriulu c. Andrássy s'a purtatu astadata tiranesce, din causa adica, cumca elu a batutu mai tare proieptulu respeptivu alu lui Col. Tieza.

— Tinerimea magiara din Clusiu a facutu din nou o musica fórte urita de pisici, acum inse nu mai multu unui episcopu, ci parochului unitarianu Koronka Antal din Torockzó, carele luase si elu parte la diet'a Transilvaniei in an. 1864. M. P. se pare a lauda acea fapta a studentiloru magiari, adauge totuodata, ca acelu parochu este persecutatu chiaru de catra coreligionarii sei atatu de amaru, in catu mai deunadi a fostu silitu a parasi siedintiele sinodale si a fugi acasa. Frumósa tolerantia!

Totu in Clusiu prea on. dn. senatoru Bán István parandoise ca dn. Simon Elek iar fi disu ca ar fi furatu nu sciu ce dela o licitatiune, provocà pe acesta la duelu prin doi colegi anume pp. oo. dn. Földesi Sándor si Minorics Károly capitanulu politiei. Dn. Simon impartasi acelu scandalu representantii comunale intr'o siedintia publica. Duelulu in Austri'a se pedepesece cá orima grea, acésta inse nu impedeca pe bravulu capitanu de politia din stralucit'a capitala a marelui principatu, cá se duca scrisórea provocatóre la duelu in persóna la dn. Simon.

Totu din Clusiu ne spune totu M. P. nu mai scimu a catea-óra, ca acolo se pertracteza causa criminala a unui tiranu faimosu anume Kristof, carele in anii d'antei si absolutismului fusése acolo capitanu de politia si comisese multe si mari tiranii globindu, batendu si intemnitiandu pe ómeni cá unu pasha din Asi'a fara nici o cercetare mai de aprópe. Despre acestu omu spunu foile ungaresci, ca dela numirea ministeriului ungurescu nu mai incetase a'lu sudui, pana candu mai in urma la unu locu publicu sudui tocma si pe Mai. Sa din causa ca „s'a supusu la unguri."

In obiectulu reorganisationii orasieloru a emisu Es. s'a D. comisariu o ordinatiune deosebita cu datu 28 Juniu, in care se prescriu realegerile oficialiloru dupa art. 23—4 alu legiloru din 1847/8.

„Romanulu" din 17. Iuniu intr'o coresp. din Clusiu 21. Iuniu are intre altele si acestu pasagiu ad bene notandum:

„Comitele Em. Pechy comisariulu regescu a raportatu sici in Pesta adeverat'a stare a lucruriloru in privinti'a totoru pretensiuniloru nationii romane din acelu mare Principatu; ministeriulu inse i-a opusu ua alta informatiune diametrale, pe care ar fi primitu-o de la ua persona mare din Transilvani'a, la care c. Pechy a respunsu, ca acea informatiune este amagitóre si neadeverata." —

Tec'a, 16 Maiu 1867.
(Capetu.)

Acum dupa rogatiunile profundu miscatórie chorulu impreuna cu tóta adunarea de odata a inceputu a canta „Destéptate romane." —

Dupa ce s'a cantatu strof'a cea din urma „Preoti cu crucea in frunte, diu pontificante avendu insintea se pre toti domnii preoti imbracati in vestiminte besericesci," in cea mai solida si impuitóre ordine acompaniati de melodiele corului, sau retrasu érasi in manastire, desbracandose si osindu afara. Dupa indatinatele salutari, neamu dusu cu totii in cas'a preotiésca a manastirei, unde fiindu cu totii adunati, unu proprietariu din Téc'a a desfasiuratu, ca cum tóte natiunile celea culte isi au conducatorii sei, asia provedenti'a s'a ingrigitu, cá si natiunea romana se'si aiba pre ai sei, caror'a le suntemu cu stima, recunóscere si multiemita, datori, — si intru acestia au escelatu pe domnii Georgiu Baritiu, Iosifu Hodosiu si Elia Macelariu, caror'a le a facutu 3 adresa deosebite si acomodate fapteloru loru, — le au asternutu spre celire, si apoi a propusu, cá déca consimtu cu acestea concepte, se le primésca de ale loru si cá atari se le subscria.

Cu totii cei de facia in unanimu consensu, cu unu entusiasmu si intre vivate le su primitu de ale loru, — apoi sau grabitu cu totii de a le subscrie, si astfelu subscrisa, originalele prin posta erga retour recepise, sau espedatu multu stimatiloru adresati, rogandui cá se binevoiésca, cu acea sinceritate a le primi cu care noi cu totii in 15 Maiu, neamu grabitu a le subscrie.

— De aci urma o conferintia in obiectulu congretiuniloru in sensulu concordiei si unificarii vointeloru totororu membriloru romani.—

La prandiu primulu toastu a fostu redicatu prin unu domnu intru onorea dilei de 15 Maiu in combinare cu prosperarea natiunei romane. — Alu doilea a fostu intru onórea si pentru indelung'a sanatate a escelentiei sale dlui Archiepiscopu si metropolitu Alexandru Sterca Siuluțiu; — alu treilea prin diu pontificante in onórea arangetoriloru acestei serbatori nationale; — dupa acea, prin arangetoriulu acestei serbatori, in numele tuturoru sau adusu multiumita stim. dómne preotese din Milasiulu mare, carea cá si in anutu 1863, asia si astadi, cu blandetia si precautionea economice siesi inascuta, a sciutu a ne cuprinde si multiumi pre toti. —

Intre numerosii orpeti ai acestei serbatori natiunale din partea cea fromósa si delicata, a mai esceletu afara de mai in susu stimat'a domna preotésa, acelu firu de margaritariu, care rumpendose si mutandose din cunun'a Transilvaniei, la Téac'a, pretutendenea, unde se infaciosieza, ne face onóre. —

Dupa amédi la 6 óre intre inbratiosiari si stringeri de mana, prin unu toastu redicatu de unu domnu din Téc'a in onórea ospetiloru, cari nu au pregetatu din departare este de 4—8 mile de locu, cu obnegarea de aloru sale, a veni la acést'a serbare, intre vivate, ne-amu despartitu, caror'a intru adeveru le poftimu se traiésca. —

In fine trebue se amintiescu cá Dombeanu Istrate, Mihalcea Ilie, Sandoru Macsimu si Fisteanu Nechita, toti patru din Silivasiulu de campie, pentru poporulu celu numerósu, adunatu in numeru de mai multe sute de ómeni, au impartitu 4 vedre de vinarsu, mai multe casiuri si mai multe pani, pentru care mareinimitate si prudentia neinspirata binevoiésca a primi multiemita publica, poftindule la multi ani se traiésca!

Gregoriu Vitézu.

UNGARI'A. In diet'a din Pest'a s'a alesu deputatiunea regnicolara pentru cá sese cointieléga cu cealalta deputatiune din Vien'a in caus'a financiala. Alesii sunt: Antoniu Csengery, br. Frid. Podmanitzky, Aug. Trefort, Paulu Somssich, Colom. Ghiay, Emeriu Fest, c. Wolfg. Bethlen, Iulius Kauz, Georgiu Bartal, br. Gabr. Kemény — suplenti: Fr. Pulszky, Alb. Semsey. Din cas'a de susu: metrop. Haynald, br. Sennyey, br. Bela Lipthay, c. Ant. Szécsen si c. I. Nep. Zichy — suplentu: c. Fr. Zichy.

Diet'a se va amana cam pe 3 luni de dile.

Adunarea generala a Comitatului Sáros din Ungari'a tienuta in 3 Juniu descoperi, ca in a. 1861 dupa inchiderea dietei gubernatoriulu de atunci generaliulu conte Mauriciu Palffy dedese catra prefecti o porunca cerculara, pentrucá aceia se ingrijésca a sterge, manji, nimici orice aru afla din acelu anu in archivele comitatelloru hotaritu si scrisu in contra politicei de atunci si pentru constitutiune. Asi'a deci prefectulu Hlavack din Sáros ajutatu de alti doi functionari inca an manjitu cu negréla si in parte ruptu 181 documente de ale comitatului.

In legea ce se codifica dupa datin'a vechia ca *actu de incoronare*, se coprinde si clausul'a despre cele diece stéguri si marce ale celoru *diece provincii ale coronei ungaresci*. Nu scimu bine déca colorile principateloru romanesci sunt nemerite séu nu. Acei romani din Bucuresci, carii in a. 1849 facea causa comuna cu Kossuth, voru sci mai bine.

Propunere de decisiune

in caus'a diferiteloru nationalitati si limbe.

Pentru pacificarea diferiteloru nationalitati ce locuiescu tiér'a, si pentru delaturarea a orice dubietati ce s'ar esca in privinti'a usuiui limbe loru, si pana atunci pana ce cestiunea de nationalitate si de limba s'ar' complana in modu legislatoriu — diet'a se enuncia in forma de decisiune, os:

1. Pré inaltele bilete de mana si ordinatiuni emanate despre liber'a intrebuintiare si respective despre liber'a alegere a limbei, atatu in privinti'a particulariloru catu si in privinti'a comunitatiloru, jurisdictiuniloru si tribunaleloru — se sustienu in deplin'a loru valóre.

2. Acele determinatiuni ale legiloru, si cu deosebire act III de la 1836, VI de la 1840 II dela 1844 si XVI de la 1847/8, statu in catu acele restringu si respective ordina usulu limbei la particulari, la comunitati, la scaunele sante, la jurisdictiuni si tribunale eclesiastice si civili — pana la alta dispusetiune legislatoria — se dechiara de suspinse. Pesta, 24 Iuniu 1867.

Ios. Hodosiu,
deputatu din cerculu Brado,
com. Zarandu. „Alb.'

CROATI'A. Dupace banulu si dede demisiunea si i-se primi, in locu-i se denumi br. Levin von Rauch că locotenentu banulu provisoriu si dupa acést'a se mai denumira mai multi unionisti in posturile de comiti supremi si in cele de infiuintia de laguvernu, asia incatu unionistii au apucatu acuma codoristea in mana. Deaitumintrelea a intratu o tacere despre Crosti'a. Nu scimu, déca in sinulu loru are vreo insemnatate acésta tacere.

AUSTRI'A INFER. Vien'a. „W. Ztg." Diurnalulu imperatescu inca publica sciri din Americ'a, cari constatéza mórtea prin glontiu a imp. Mac e si reportéza, ca cadavrulu imp. se afla in posesiunea presiedintelui republicanu Iuarez, care nu vré se lu dè afara. Se astépta sciri noue, cari se constateze evenementulu acestu tristu dupa tóta procederea lui. Imp. Mac, dupace capitulara generalii fora conditiune si deveni prinsu si tractatu fora respectu personalu, a avutu in data si medilocitori pentru agratiarea vietiei; pentruca regimulu austriacu a invitatu pe Franci'a, Anglí'a, Rusi'a si Prusi'a, cá se dè ordine solilloru sei a se face unu pasu colectivu unanimu in Washington pentru scaparea imperatului. Republicanismulu a dechiaratu cu tiran'a acésta resbelu monarchismului. —

Tóte puterile s'au intreposu, inse la generalii republicani nu afara nece o respectare. —

Con. G. Festetics primi insusirea de cancelariu alu ordinului s. Stefanu.

Sen. imp. inca se va amaná indatace va alege deputatiunile si delegatiunea, fiindca tóte lucrurile mergu dupa comand'a lui Beust.

Cronica Esterna.

ROMANI'A. Diurnalele din Romani'a publica denumirea de membrii si „societatii literarie Romane pentru cultur'a limbei etc. prin rescriptulu urmatoriu:

CAROLU I. Din gati'a lui Dumnedieu si prin vointi'a nationale, Domnu alu Romaniloru, la toti de facia si viitori sanetate.

Asupra reportului ministrului nostru secretrau de statu la departamentulu instructiunei publice si a cultelooru, sub No. 4980;

Avendu in vedere regulamentulu pentru formarea societatei literare romane; apreciandu recomandarea ce ni se face;

Am decretatu si decretamu:

Art. I. Sunt numiti membri si societatei literare romane, pentru cultur'a limbei, spre complectarea numerului de membri prevediuti de regulamentu;

Din Romania de peste Milcovu.

D. V. Alexandri, C. Negruzziu, V. Alecsandrescu Urechia.

Din Romani'a de dincóce de Milcovu.

D. I. Eliade Radulescu, A. Treb. Laurianu, C. A. Rosetti, I. C. Maximu Gonata, din Basarabia, in locuiu cavalerului Stamate, incetatu din viétia.

Art. II. si celu din urma. Ministrulu nostru secretaru de statu la departamentulu instructiunei publice si alu cultelooru este insarcinatu cu ecsecutarea decretului de facia.

Datu in Bucuresci, la 2 Iuniu 1867.

Carolu.

Epistol'a M. sale Pricipelui Cusa

catra Domnitoriulu Romaniei,
(tradusa in „Trompet'a Carpatiloru" din francés'a):

Maria Ta,

„Parasindu in pripa Principatele, nu'mi am pututu regula mai multe afaceri a caroru deslegare interesa starea mea privata. De alta parte, am citatu intr'unu procesu in care pasiunile politice au amestecatu numele meu si care face neaparata fiinti'a mea in tiera. Pentru aceste duo cuvinte, amu de gandu se me ducu preste catu va timpu in Moldova, la mosi'a mea Ruginósa.

Romania a vediutu implinindu-se dorintiele séle cele mai scumpe, stabilirea unei dinastie care-i va asigura fiitorulu dandu-i stabilitatea ce lipsea institutiuniloru séle. Inaltimea Vóstra Serenisima, acclamata de natiune, recunescuta de Sublim'a Pórta si de puterile garanti, este temeiniciu stabilita pre tronu. De aci inainte, Maria Ta, Romanii nu canta se aibe alta cugetare de catu de a consolida dinastia vóstra, alta tienta de catu de a ve adjuta din tóte puterile loru in marea sarcina ce ati luatu asupra-ve cu atatu curagiu. Convinsu ca ideele mele sunto ideele compatriotiloru mei, imi place a crede ca Inaltimea Vóstra va apretia ca reintrarea mea in Principate nu póte avea nici unu inconvenientu.

„Intr'acésta privintia, permiteti'mi, Maria Ta, a ve apune tóta gandirea mea si a pune astfelu ua stavila interpretatiuniloru ce s'aru puté da reinturnarii mele in Moldova. Imi voiu implini astfelu na datoria ce'mi impune atatu caracterulu meu catu si trecutulu meu, fia cá cetatiénu, fia cá Domnitoru.

„In 1857, la Divanulu ad-hoc alu Moldovei, am fostu unulu din cei d'anteiu deputati cari au esprimatu si sub-semnatu dorintiele tierei pentru unirea cu Valachia si pentru unu Principe strainu. Sperantiele nóstre nu se putura implini atunci. Mai tardiu, in 1859, voturile unanime ale ambeloru adunari imi dedera indoit'a corona a Romaniei. Inaltiatu pre acestu tronu, ce nu ambitionasemu, declararu, indata si solemnu, ca voiu pune onórea mea si glori'a mea in indeplinirea dorintieloru poporului Romanu. Fiecare scie in Romani'a ca n'amu pregetatu nici-oum a formula acésta indatorire ce luasemu int'una scrisóre adresata, a duoa di chiar dupe alegerea mea, catre Sublim'a Porta si Puterile garanti. Incercarile mele nu isbutira atunci si au trebuitu sa asteptu unu timpu mai favorabile. Celu pucinu amu avutu multumirea de a realisa unirea Principateloru, a face din trei miliónе de claeasi trei miliónе de proprietari, a inapoia tierei a cincea parte din pamentulu seu usurpatu de clerulu grecu locuitoru sante, a da totoru Romaniloru fara escepțiune drepturile electorali de care era lipsita pre nedreptu marea mioritate a natiunii, a constitui puternicu egalitatea civile si politica si, in fine, a traduce in fapte mai tóte dorintiele Divanuriloru ad-hoc din 1857.

„Cu tóte acestea sarcin'a mea nu aves se fie indeplinita in ochii mei de catu in diua candu asi fi pututu cede tronulu unui Principe esitu dintr'una familia domnitóre in Europa. Inaltimea Vóstra atpututu urmari in chartiele mele sirulu acestei constante preocupari. Tu-burarea din 3/15 Augusto 1865 veni a proba cá pretendentii indigeni nu abdicasera inca; crediniu atunci sositu momentulu de a lucra, si, dupe sépte ani, de a satisface dorintiele poporului romanu contra acestoru incercari antinationali. Aveti in mana, Maria Ta, scrisórea ce adresamu, la 1 Octobre acceluiasi anu, Imperatului Napoleon, cá Suveranului care in tóte impregiurarile aretase cele mai caldorése si mai folositóre simpatie atatu Principelui Romaniloru catu si Romaniei. Maria Ta, cunosceti déra forte bine cá

impartesiam Majestatii Sele Imperiale intentiunea mea prea hotarita de a abdica si a cede tronulu unui Principe care 'mi aru fi datu garantie seriose pentru fiitorulu tierei mele. Aveamu onórea totudeodata de a felicita bine voitórele consilie ale Imperatului pentru alegerea acestui Principe. Duoe lune mai tardiu, la deschiderea sesiunii corpuriloru legiuitóre, mesagiulu meu reamintea Romaniloru fagaduintiele mele din 1859.

„Fia in capulu tierei, fie alaturea cu voi, tot-d'a-una cu tier'a, pentru tiera, fara alta tienta de catu voinți'a nationale si marile interese ale Romaniei. Eu voiescu se fie bine scutu, ca nici una data persón'a mea nu va fi una impedicare la ori-ce evenimentu, care a permite de a consolida edificiulu politicu, la a carui asediare am fostu fericitu a contribui.

„In Alecsandru Ión I, Domnu alu Romaniloru, Romanii voru gasi totdeauna pre colonelulu Cuza, pre acelu colonelu Cuza care a proclamatu in adunarea ad-hoc si camera electiva din Moldova marile principie ale regeneratiunii Romaniei, si care, fiindu Domnu alu Moldovei, declară oficialmente Inaltelora Puteri garanti, candu primiea si corón'a Valachiei, ca elu primesce acésta induoita alegere ca espresiunea neinduoelnica si statornica a vointiei nationale pentru unire, — insa numai cá unu depositu sacru."

„Astadi, Maria Ta, tóte dorintiele mele s'au implinitu! Acestu depositu sacru a fostu pusu in manele vóstre, de Romani insi, si singur'a mea parere de reu este ca n'amu avutu timpu se vi-lu oferescu eu insu-mi si in numele loru. Acésta ar fi fostu pentru mine cea mai frumósa resplata si adeverata incoronare a Domniei mele.

„Am credintia de datori'a mea se dau aceste ecsplicatiuni M. Vóstre. Nu me induoescu ca Maria Ta le va priimi cu accesai buna credintia care mi le a dictatu.

„Redevenindu simplu cetatienu in tier'a mea, aspiru numai la fericirea de a trai in ea, cu familli'a mea, ecsistentia pacinica si reservata care convine deprinderiloru si positiunii mele. M'asi crede ferice mai cu séma, Maria Ta, de asi avea una-data occasiunea a ve repeta in persóna asigurarea sentimenteleloru mele si de a ve esaprima dorinti'a mea pentru fericirea si durata domniei si dinasiei Inaltimii Vóstre Serenisime.

(Semnatu) „Principe A. I. CUZA."

Epistol'a — asta n'are lipsa de comentariu; dorimu numai se potemu citi si respunsulu la ea.

Maria s'a domnitoriulu fù priimitu in Jassy fórte frumosu, cu conductu de tortie si iluminare. A visitatu institutele si plecà la manastirea Nemtiu, de unde esrasi se va reintórce in Jassy.

Domnulu C. A. Rosseti si dede demisiunea de membru la susnumit'a societate dicendu, ca ei lipsescu variatele si specialele cunostintie ce trebuie se le aiba unu membru dintre cei cari trebuie se pun'a temeliile unei limbe.

Reportarile sosite despre starea cerealeloru suntu fórte imbucuratóre si in Moldova si cu deosebire papusoiulu (porumbulu, cucuruzulu) promite o imbelsiugare ne mai pomenita, grauli ince s'a apucatu fórte bine, fiinduca ploi'a a fostu desjunsu. Asemenea date imbucuratórie primimu si din Romania de dincolo de Milcovu.

„Monitorulu" cuprinde unu comunicatu, care merita a se lua in consideratiune pretutindinea si a se face asemenea. Elu invita pre toti cei ce scrisera despre progresulu séu regresulu causei scolare in Romani'a, cá se onoredie cu presenti'a loru esamenele publice, cá apoi se póta refera cu deplina sciintia si cunoscintia despre starea lucroriloru. Asta este o raritate prin Monitórie, care apromite o epoca de auru pentru institutiunea tinerimii. Macaru de ar' resosi epoc'a lui Augustu pentru Romani. Ordinu de di catra guardi'a civica romana.

Romanulu ne aduce si acésta ordine indreptata catra guardia de inspectorulu generalu alu guardei generalu Nicolae Golescu, care cuprinde, cá capitanulu Radu Mihaiu oficiru de infanteria in presentatu unu regulamentu tradusu dupa celu din Francia din a 1865 si acestu regulamentu inlesnitiosu, care usiurédia sarcin'a guardistului de a invetia meseri'a de ostasiu aprigu, la introduce ca singurulu regulamentu pentru instructi'a guardei civice din tóta Romani'a. Elu copriude scólá de soldatu, scóla de plotonu si scóla de batalionu, servitiu pietiei si onorile funebre. Va mai esi dela titulu nostru diurnalu in Jassy intitulatu „Oriental" diariu literariu, scientificu si religiosu. Pareni-se ca acesta este alu 45 diurnalu romanesco. In acésta epoca seriósa le dorimu la tóte succesu bunu, spiritu de concordia, unirea puteriloru si unu resultatu fericitu pentru viitorulu natiunei, caruia trebuie se i strigamu neincetatu: lumina! lumina! lumina! Se nu se afle nici unu sufletu orbecatoriu intre romani, care se nu suspine pentru orice reu si se nu se bucure de orice bine, provina elu dela ori si cine, pentru binele natiunei. Chiaru si candu s'ar audi cineva repetendu cuvintele lui Caligula indroptate catra bun'a sa Antonia in Suetoniu, amenintiandu, pentru ca lu monitá, se fia dreptu si iubitoriu de virtuti in cuvintele: „Iète pe seama, mie mi e iertatu orice, in contra vercui", neci atunci se nu incetamu a predicá concordia, pace si buna voire care sunt ficele luminei pentru fericirea binelui publicu.

Pusatiunea Europei in momentulu de facia e domnita de incordarile, ce reincepu a se ivi la lumina intre Franci'a si Prusia pentru caus'a Schleswigului de nordu. Prusi'a ad. indreptase o nota catra Danimarca, in care din principiulu simpatiei naturale nationale ei spune Danimarcei verde si pe facia, ca tractatulu de pace dela Praga nu obléga intru nemicu pe Prusi'a, cá se parasceca pe fratii sei de unu sange, lasandui se-si pérda dreptulu nationalitati, alu datineloru si usantieloru s'ale, parasiti in ghiarele unei natiuni straine. Prusi'a cá germana nu póte suferi, cá fratii ei de unu sange din nordulu Schleswigului se se subordineze unei constitutiuni, care n'are nici o garantia pentru securitatea viitoriului nationalitatii loru. Deci én auditi — ce pretinde national'a Prusi'a dela Danimarca in favórea aperarii nationaliloru sei. — Prusi'a intréba ad. pe regimulu Danimarcei, déca se alla in stare a face astufeliu de intocmiti si a luá astufeliu de measuri, cari se dè garantii de adiunsu, cumca in casu, candu i s'ar' cede partea Schleswigului de nordu, nationalii ei germani voru fi destulu de scutiti si asecurati in dreptu politicu nationalu pentru a-si supastra totu caracterulu si datinele s'ale nationale. Unu faco simile cá acest'a ar presupune o cultura mare de simtiulu nationalu. — Totuodata ei cere respunsu, déca nu vré, séu nu póte face acést'a se se dechisare; totuodata se deschiare déca vré se iè si o parte din detorii, ce ar' cadé pe partea cedenda. —

Se scie, ca in partea acesa sunt locuitorii preponderanti dani.

Francia in puterea principiului nationalitatii pretinde acum, cà votulu universalu se decida acésta causa, ceea ce Prusiei nu-i vine la socotéla. Tractatulu de Praga e dar' sementia de unu resbelu aprópe.

FRANCI'A, dupa cum se dechiará unu ministru catra comisiunnea bugetaria, a intrebuintatu pentru ecuiparea armatei o suma mare de 117 milióne numai dela caus'a Lucsenburgului incóce. Ministrulu mai dechiará, ca Franci'a in 6 luni are la dispusatine 750,000 soldati bine armati si ecuipati, ér' pentru marina se cumparara din America 2 fregate forecate cu 14 milióne. Pre longa acésta dechiarare dice „Presa" parisiana, ca ea scie, ca in scurtu se va contrage si unu imprumutu de 750 milióne. — Mai de aprópe dar' amentintia resbelu cu Prusi'a in caus'a nationala danimarca si de ecuilibriu européno, si atunci se voru reversá luptele nationali in tóta Europ'a, candu e posibilu, ca Prusi'a, Rusi'a si Americ'a de o parte si voru da in capu cu celelalte puteri medinale — occidentale. —

Serbi'a pentru casu eventualu si face unu corpu de voluntiri de 20,000 in care primesce pe toti slavii, cari au servitu in tieri straine. —

In Bulgaria se continua scenele de macelu. In Albani'a au apucatu arm'a si albanezii dictandu conditiuni pasiei, care fù silitu a le si dictandu conditiuni pasiei, care fù silitu a le si primi. La Rusciucu omorira turcii 20 Serbi, cari mersera in ajutoriu la bulgari. —

Proiectu de limbe. Pentru curiositatea celoru ce astépta isvoru din pétra séca, datatóriu de viatia nationala, in senzulu eroiloru de nationalitate, atingemu aici, ca in 28 Junie s'a impartitu intre deputati si proiectulu de lege pentru nationalitati, care de unii se numesce liberalu, pana candu altii ar socoti ca e mai periculosu, decatu candu n'aru esista nici o lege de limbi, ci ar fi remasu in domiuiulu pacei si alu concordiei limbá latin'a ca oficiala. Déca vreau se scriu in limb'a materna si se afle totudeodata silitu a compune acesasi si in limb'a magiara d. e. protocólele corporatiuniloru de suptu veghiarea statului, atunci suntu strimtorati ami abandona si parasi cultivarea si destoratu ami abandona si parasi cultivarea si destoratu ami abandona si parasi cultivarea si destoratu